

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 324/2025-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpených Advokátska kancelária Juristi s.r.o., Krivá 3, Košice, proti postupu Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 5Tk/1/2022 v súvislosti s ich žiadosťou o vrátenie zaisteného majetku zo 14. februára 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 28. januára 2025 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), postupom okresného súdu v súvislosti s ich žiadosťou o vrátenie zaisteného majetku zo 14. februára 2024. Sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať o ich žiadosti o vydanie zaistených vecí. Sťažovatelia si uplatňujú finančné zadost'učinenie v sume 5 000 eur a aj náhradu trov právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva, že orgány činné v trestnom konaní 9. februára 2022 vykonali domovú prehliadku u obžalovaných [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], pri ktorej zaistili aj množstvo zlatých šperkov. Sťažovatelia (ktorými sú sestra obžalovaného [REDAKOVANÉ] a jej partner, pozn.) ale tvrdili, že zaistené šperky patria im, a nie obžalovaným, a teda nemôžu byť považované za vec, ktorou bol spáchaný trestný čin alebo ktorá by bola výnosom z trestnej činnosti. Sťažovatelia, ktorí nie sú v predmetnej trestnej veci obžalovaní, zároveň tvrdili, že v čase domovej prehliadky boli u obžalovaných iba na návšteve. Sťažovateľka

v 1. rade požiadala 27. júla 2022 Krajskú prokuratúru v Trnave o vrátenie časti šperkov, ktoré mali patriť jej. Listom prokurátora krajskej prokuratúry č. k. Kv/67/21/2200-101 z 8. augusta 2022 jej žiadosti nebolo vyhovené. Následne žiadali obaja sťažovatelia okresný súd o vrátenie zaistených šperkov 12. decembra 2022. O tejto ich žiadosti ale okresný súd nerozhodol. Sťažovatelia svojím písomným podaním zo 14. februára 2024 opakovane žiadali okresný súd ako tretie osoby o vrátenie šperkov zaistených pri domovej prehliadke. Ani o tejto žiadosti sťažovateľov nebolo rozhodnuté.

II.

Argumentácia sťažovateľov

3. Sťažovatelia namietajú, že o ich podaní zo 14. februára 2024 nebolo formálne rozhodnuté a oni tak ostávajú v právnej neistote, prečo nemôžu už takmer tri roky užívať svoj majetok, resp. dokedy bude toto zaistenie predmetných šperkov trvať. Podotkli tiež, že v súdnom konaní došlo aj k zmene senátu, čo znamená jeho predĺženie.

4. Sťažovatelia tvrdia, že v priebehu trestného konania nebol produkovaný žiaden dôkaz, na základe ktorého by bolo možné tvrdiť, že zaistené šperky majú súvis s trestnou činnosťou, pre ktorú sú obžalovaní postavení pred súd, resp. že by patrili obžalovaným. Takmer trojročné obmedzenie vlastníckeho práva sťažovateľov vo forme pretrvávajúceho zaistenia vecí v trestnom konaní už podľa sťažovateľov nemožno považovať iba za zákonné krátkodobé obmedzenie vlastníctva, ale prakticky za trest prepadnutia majetku.

5. Sťažovatelia si uvedomujú, že rozhodnutie o vydaní vecí podľa § 97 ods. 1 Trestného poriadku patrí do pôsobnosti okresného súdu, no s ohľadom na nečinnosť tohto súdu, ako aj s ohľadom na ochranu ich základného práva na ochranu majetku žiadajú touto ústavnou sťažnosťou, aby ústavný súd prijal účinné opatrenia na odstránenie tejto nečinnosti a zabezpečil, aby príslušný súd konal a rozhodol.

6. Sťažovatelia si uplatnili finančné zadosťučinenie vo výške 5 000 eur, pričom túto sumu odôvodnili iba tým, že samotné konštatovanie o porušení ich základného práva vlastníť majetok by bolo nepostačujúce.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je sťažovateľmi namietané porušenie ich základného práva vlastníť majetok, resp. práva na ochranu majetku (čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny a čl. 1 dodatkového protokolu) postupom (nečinnosťou) okresného súdu v súvislosti s ich žiadosťou o vrátenie zaisteného majetku zo 14. februára 2024.

8. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

9. Z ústavnej sťažnosti sťažovateľov vyplýva, že za základný aspekt porušenia svojho základného práva vlastníť majetok považovali nečinnosť okresného súdu vo vzťahu k ich žiadosti o vrátenie zaistených vecí zo 14. februára 2024. Ústavná sťažnosť sťažovateľov je v tomto smere zjavne

podaná predčasne, pretože z ich ústavnej sťažnosti, ako aj z priložených príloh nevyplýva, že by sťažovatelia pred podaním ústavnej sťažnosti využili postup podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku, ktorý slúži práve na odstránenie priet'ahov na strane súdu.

10. Princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať ústavnými sťažnosťami len za predpokladu, že sa sťažovateľ nemôže a ani v budúcnosti nebude môcť domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom využitím takých právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Zmyslom a účelom princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 132 zákona o ústavnom súde (m. m. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

11. Ak zákon o ústavnom súde podmieňuje prípustnosť ústavnej sťažnosti vyčerpaním opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon poskytuje sťažovateľovi na ochranu jeho práva, tak o to viac je podmienkou prípustnosti ústavnej sťažnosti uplatňovanie práva, ktorého porušenie sťažovateľ namieta, riadnym, zákonom predpísaným spôsobom (m. m. III. ÚS 1/04). Sťažovateľ nemá na výber, ktorý z existujúcich systémov súdnej ochrany využije, ale je povinný postupovať od súdnej ochrany poskytovanej všeobecnými súdmi k súdnej ochrane, na ktorú má právomoc ústavný súd. Iba za predpokladu, že sťažovateľ vyčerpal všetky jemu dostupné právne prostriedky súdnej a inej právnej ochrany svojho základného práva alebo slobody a pri ich uplatnení nie je úspešný, môže sa uchádzať o ochranu tohto základného práva alebo slobody sťažnosťou podanou ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 193/2010, I. ÚS 178/2011, IV. ÚS 453/2011, III. ÚS 703/2017).

12. K obavám sťažovateľov, že pre nečinnosť okresného súdu došlo prakticky k prepadnutiu ich majetku, ústavný súd konštatuje, že zaistenie majetku nie je definitívnym opatrením, nepredstavuje ani pozbavenie majetku, ale iba úpravu užívania majetku. Navyše podľa § 98a ods. 4 Trestného poriadku možno majetok zaistiť najviac na obdobie 5 rokov. Túto lehotu síce možno v odôvodnených prípadoch predĺžiť o 7 mesiacov, ale toto rozhodnutie musí byť odôvodnené okolnosťami, pre ktoré nemohlo byť o zaistenom majetku, veciach a iných majetkových hodnotách rozhodnuté.

13. Ako ústavný súd už uviedol (v bode 9 odôvodnenia tohto uznesenia), sťažovatelia pred podaním ústavnej sťažnosti nepodali sťažnosť pre nečinnosť na nadriadenom súde. Teda ako subjekt trestného konania – iná osoba, na ktorej návrh alebo žiadosť sa konanie vedie (§ 10 ods. 10 Trestného poriadku), nevyužili právny prostriedok, ktorý im zákon priznáva na ochranu ich základných práv a slobôd, čím v konečnom dôsledku nerespektovali subsidiárne postavenie ústavného súdu. Nevyužitie zákonnej možnosti podať sťažnosť pre nečinnosť na nadriadenom súde totiž nemožno nahrádzať ústavnou sťažnosťou podanou ústavnému súdu, ktorý môže založiť svoju

právomoc na konanie o nej až vtedy, keď sťažovateľ nemal inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv; túto možnosť však sťažovatelia v tomto prípade mali.

14. Na základe uvedeného ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť sťažovateľov odmietol ako neprípustnú.

15. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľov, ako ich špecifikovali v petite svojej ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. mája 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu